

offensief gereed te maken. Had het succes, dan zouden zij, naar zij vertrouwden, in Brits-Indië kunnen doordringen – er bevond zich bij hun divisies een uit Brits-Indiërs bestaande formatie, het *Indian National Army*. Die formatie telde slechts tweeduizend militairen maar aan Japanse kant werd gehoopt dat alleen al het bericht dat zij in aantocht was en overwinningen boekte, er toe zou leiden dat heel Brits-Indië in opstand kwam tegen het Britse gezag.

Eén spoorweg was niet veel om een offensief van drie divisies gaande te houden en inderdaad, toen het Britse *Fourteenth Army* zich eenmaal van de schok van dat offensief had hersteld (bij zijn bevoorrading werden onmiddellijk grote aantallen transportvliegtuigen ingeschakeld), werden de Japanners door een bekwaam uitgevoerd tegenoffensief in grote moeilijkheden gebracht. Aan de bevoorrading van zijn troepen met voedsel had de Japanse legerbevelhebber geen aandacht besteed – hij had zijn militairen geïnstrueerd, in geval van nood hun pakpaarden te slachten en op zoek te gaan naar eetbare planten. Na vier maanden van gevechten waren de Japanners naar hun uitgangsstellingen teruggedreven. Van de ca. honderdduizend militairen waarmee zij het offensief hadden ingezet, waren ca. dertigduizend gesneuveld (en minder dan driehonderd krijgsgevangen gemaakt), ca. twintigduizend bezweken aan tropische ziekten; van de ca. vijftigduizend die in leven waren gebleven, waren ca. vijf-entwintigduizend zo verzwakt dat zij vooreerst als militairen niets waard waren. Het *Fourteenth Army* was niet in staat om dat belangrijke succes uit te buiten: in april was de natte *moesson* begonnen en tot november zouden zware tropische regens het ondernemen van grote militaire operaties te land onmogelijk maken: spoorwegen waren er niet en de aanwezige wegen waren onbruikbaar voor de vrachtauto's waarop de bevoorrading van het *Fourteenth Army* berustte.

Wat zou nu de taak van dat leger worden als operaties op grote schaal wèl mogelijk zouden zijn?

De Britse *Chiefs of Staff* stelden een offensief ter herovering van Rangoon voor, de Amerikaanse *Joint Chiefs* hielden er aan vast dat de Japanners uit Noord-Birma verdreven moesten worden teneinde de Ledo-weg in gebruik te kunnen nemen. Voor de herovering van Rangoon was Amerikaanse hulp nodig. Mountbatten wilde er de Japanners namelijk verrassen met een grote luchtlanding, alleen: daar had hij geen *gliders* voor en onvoldoende transportvliegtuigen (die als 'trekkers' van de *gliders* zouden fungeren) – zowel die *gliders* als de aanvullende transportvliegtuigen werden hem door de *Joint Chiefs of Staff* geweigerd. Opnieuw werd de herovering van Rangoon uitgesteld – het droge